

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Deciduntur frequentiores casus de rebus mistibilibus, num. 22.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

contra paupertatis votum, illam admixtionem faciendo. Vides item in eodem casu si perit cumulus, vtrique pro sua rata perire: nam contra, si habuisset animum transferendi in se dominium (qui animus in religioso non praesumitur, nisi exprimitur) & peccasset contra votum, & sibi soli cumulus periret &c. Illud noto, si admiscuit cum voluntate Domini, ex alio capite religiosum non peccasse, saltem graviter: licet enim demus, sic translationem dominij in religiosum factam esse, tamen cum aequaliter ex illo cumulo habeat, tum ipse religiosus, tum ille Dominus, non videtur adesse determinatio gravis in tali translatione materiali dominij.

Deciduntur frequentiores casus de rebus mixtibilibus.

22. His ita vniuersim explicatis, afferam hic solutiones illorum casuum circa res, quae miscentur, de quibus frequentior esse solet vsus & dubitatio.

23. Dico primò: si fureris quamcumque rem mixtibilem, v. g. frumentum, oleum, vinum, argentum, pecuniam &c. teneris ad restitutionem quantitatis surreptae, cum hoc discrimine, ut si miscueris cum tua, ita, ut discerni nequeat, tenearis saltem ad pretium, vel ad similem rem; si non immiscueris, vel ita sit mixta, ut discerni, & separari possit, tenearis ad restituendam rem in individo: ratio est, quia si cognoscibilis perseverat, cum ea sit Domini, Domino reddenda; neque enim harum rerum, etiam vnicuique vsu consumptibili-

um, dominium transfertur statim, & atque habentur; si vero non cognoscibilis, tunc quia per illam mixtionem factus est fur Dominus, satis erit, si aequivalens restituat.

s. Sanchez, l. 2. in det. c. 22, n. 34. Less. mox citandus n. 152.

24. Si tamen extet cumulus (adverto cum Lessio ^t) in quo est mea modica pecunia, frumentum &c. immixtum cum illo furis, licet per illam admixtionem fur factus sit Dominus, tamen mihi relinquitur actio, non solum in furem, sed etiam in rem, id est, in cumulo: unde ego praeferrere debeo, & possum accipere ab eo cumulo, per compensationem, partem meam. Ratio est, quia id videtur consonum iuri naturali; ut si certo sciam, ibi esse meum, possum meam partem accipere quantumcumque modicam.

t. Less. l. 2, c. 20. à ns. 156.

25. Dico secundò: si fur dat mihi bona fide recipienti aliquod mixtibile, v. g. pecuniam alienam, si deinde mihi constet, esse alienam, nec fuisse permixtam cum pecunijs alijs, quas forte habebat fur, tunc statim, atque id scio, debeo restituere Domino (multò magis debeo restituere, si recepi mala fide) siue fur remanserit potens per aliam pecuniam solvere, quod furatus est, siue non, dummodo de facto nolit solvere. Ratio est, quia illa aliena pecunia, cum discerni possit, est Domini, & ego debeo ex re accepta; quando autem res ex re accepta debetur, nihil facit potentia vel impotentia furis, quia res ipsa accepta, ubicumque invenitur, Domino est restituenda. Quod si praedictam pecuniam immiscuerim cum

cum mea, adhuc debeo restituere, sed tamen *b*, esse probabile, nullum in æquivalenti, siquidem jam factus sum ditior in illa quantitate, quam mihi cum meis, unde cumulus factus est major. Quod si denique bona fide in totum consumpsi, tunc ex alio capite nihil debeo, quia scilicet in nihilo factus sum ditior, ut nunc supponimus.

u Pet. Nav. Sanch. eosque citans Dic. li. 2. tr. 2. d. 5. dub. 9. n. 190.

26. Dic tertio: si fur immiscuit alienam pecuniam cum sua, ut discerni nequeat, & deinde ex tota summa donaverit mihi, bona, immo etiam mala fide, recipienti partem aliquam, immo etiam totam illam summam, nihil debeo Domino, si fur potens est per alia sua bona restituere, licet nolit; at si fur non est potens, debeo ego totam pecuniam furtivam restituere. Ratio prioris dicti est, quia per illam immixtionem, quæ æqualeat consumptioni, fur factus est Dominus totius, licet semper remanserit obligatus ad restituendum æquivalens; cum igitur ego acceperim à fure jam facto Domino, non accepi invito Domino, ergo restituere ex hoc capite non debeo. Dominus autem ille, à quo ablata est pecunia, solum actionem habet contra bona alia, quæ jam supponimus in hoc priore dicto haberi à fure; esto, probabile etiam sit, quod dixi n. 24. ex Lésio. Ratio posterioris dicti est, quia si fur est impotens, mea causa impotens est: mihi enim, qui acceptui pecuniam, qua fur poterat soluere debitum, imputatur illa impotentia, atque adeo mihi remanebit onus supplendi defectum furis, siue immiscuerim, siue non, cum mea pecunia; fateor

onus mihi remanere, si acceptui solum, & non induxi ad dandum: quod sub quadam animadversione docet Molina apud Delugo de iustit. d. 20. n. 13. Vide etiam Castropalaum c.

a Sanch. l. c. b Mel. Les. Salas, apud Castr. mox citandum. c Castrop. de iust. commutativa d. 1. p. 14.

27. Dico quartò, aliquid esse diversum in rebus hisce mixtibilibus, si hæc mihi à fure venditæ sunt. Nam si ego frumentum, v. g. in individuo furtivum à fure bona fide emo, & antequam immisceam cum meo frumento, scio, esse alienum, totum debeo ex re accepta, atque adeo statim restituendum erit in individuo, sicuti si emissem rem non mixtibilem, v. g. equum, vestem &c. de qua re §. 2. & 3. vniuersaliter dictum est: nisi forte ad recuperandum meum pretium, vellem reddere ipsi furi, modo ibidem dicto. At si immiscui cum meo non modico frumento, ita ut discerni nequeat, nihil debeo; ratio est, quia ex vna parte per illam admixtionem ego factus Dominus totius, & ex alia in nihilo sum factus ditior, quia iusto pretio frumentum illud emi, non sic si mihi donatum fuisset, quando jam ex donatione factus essem ditior, ut n. 5. dictum est.

Dixi autem (frumentum in individuo furtivum) nam si aliud fur admiscuerit cum suo, & deinde mihi vendiderit, jam vendidit ex suo, & consequenter, cum juxta doctrinam, datam nu. 26. ego nihil furtivum emerim. recurre distinctio ibidem allata.